

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
ÈTICA I DEONTOLOGIA

Coordinació: QUEJIDO MOLINERO, M.PILAR

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ÈTICA I DEONTOLOGIA			
Codi	101719			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Treball Social	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG,2GM			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	QUEJIDO MOLINERO, M.PILAR			
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Horari de tutoria/lloc	Dimarts de 10:00 a 13:00. Despatx 3.29			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
QUEJIDO MOLINERO, M.PILAR	pquejido@geosoc.udl.cat	7,8	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer els corrents principals de l'ètica contemporània i les seves implicacions en la vida quotidiana.
2. Conèixer el compromís de les professions de la intervenció social, els seus fonaments i la seva concreció en l'exercici professional.
3. Conèixer la deontologia professional dels/les treballadors/es socials.
4. Conèixer i analitzar els codis ètics vigents en Treball social.
5. Adquirir eines que ajudin a l'estudiant a enfrontar-se les situacions de necessitat i risc des d'una actitud crítica i ètica.
6. Aprendre a analitzar, reflexionar y posicionar-se amb els individus/usuaris davant situacions o dilemes que impliquin una presa de decisions.
7. Aplicar els principis ètics a casos pràctics individuals, familiars, grupals, comunitaris i institucionals.

Competències

- Aprenentatge autònom i adaptació a noves situacions
- Capacitat crítica, d'anàlisi i de síntesis
- Comunicació oral i escrita
- Resolució de problemes i presa de decisions
- Habilitats en les relacions interpersonals
- Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.
- Conèixer i aplicar els principis ètics i el Codi deontològic de la professió.

Continguts fonamentals de l'assignatura

MÒDUL I: ÈTICA GENERAL

- Importància de l'ètica en el món actual.
- Ètica, moral, principis i valors.
- Introducció a les principals teories ètiques.
- Ètica dialògica
- Ètica deontològica
- Ètica de la cura

MÒDUL II: ÈTICA DEL TREBALL SOCIAL

- Responsabilitat moral, pública i professional
- Principis, obligacions i virtuts professionals
- La identitat professional del treball social. Els valors ètics en l'exercici de la professió. Compromís moral del treball social amb la societat i els usuaris. Assistència i control.
- Secret professional i confidencialitat
- Codis de ètica professional
- Conflictes ètics en la pràctica professional. Estudi de casos.

- Supervisió i qualitat en Treball social

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats presencials (40%) 2,4 ECTS (60 hores)

Classe magistral 30%	18 h.
Treball a l'aula en grup mitjà 40%	24 h.
Exposicions orals individuals i en grup 15%	9 h.
Tutories individuals o en grup petit (15%)	9 h.

Activitats no presencials (60%) 3,6 ECTS (90 hores)

Lectura i anàlisi de textos 30%	30 h.
Elaboració de treballs individuals 30%	40 h.
Preparació de proves d'avaluació 20%	20 h.

METODOLOGIA DE TREBALL

SEMINARI. Cal fer la lectura del document facilitat, triar un fragment del text proposat, escriure'l i explicar quin és el motiu per haver-lo triat. Enviar-ho al Campus Virtual. Amb aquest material s'iniciarà el treball al seminari. És obligatori fer aquest lliurament previ.

CONFERÈNCIES. Les conferències que faran professionals externs es treballaran de manera similar. Caldrà reflexionar sobre quins són els aspectes que cada un/a considera més importants de l'exposició i sobre aquesta reflexió es treballarà en grup mitjà. Es deixarà un temps al final de cada conferència per fer-ho.

PEL·LÍCULES. El visionat es podrà fer a l'aula o de forma lliure. El que si caldrà es relacionar la pel·lícula amb els aspectes fonamentals de l'assignatura per poder-ho treballar en grup mitjà.

DOSSIER. Consistirà en el material elaborat de manera individual per l'alumnat sobre els continguts de l'assignatura. Es podrà ampliar amb altres referències aportades per l'alumnat.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SETMANA	CONTINGUTS	OBJECTIUS	ACTIVITAT	DESCRIPCIÓ	AVALUACIÓ
1 - 7	<p>MÒDUL I: ÈTICA GENERAL</p> <p>Importància de l'ètica en el món actual.</p> <p>Ètica, moral, principis i valors.</p> <p>Introducció a les principals teories ètiques.</p> <p>Ètica dialògica</p> <p>Ètica deontològica</p> <p>Ètica de la cura</p>	<p>Conèixer els corrents principals de l'ètica contemporània i les seves implicacions en la vida quotidiana.</p>	<p>Lliçó magistral</p> <p>Lectura de material escrit</p> <p>Discussió a l'aula</p>	<p>Activitat presencial GG.</p> <p>Activitat no presencial IND.</p> <p>Activitat presencial GM</p>	<p>Setmana 6: Primer lliurament del material elaborat sobre els continguts de l'assignatura (15%) 16 de març de 2017</p> <p>Setmana 10: Segon lliurament del material elaborat sobre els continguts de l'assignatura (15%) 19 abril 2017</p>

<p>8 - 16</p>	<p>MÒDUL II: ÈTICA DEL TREBALL SOCIAL</p> <p>Responsabilitat moral, pública i professional.</p> <p>Principis, obligacions i virtuts professionals.</p> <p>La identitat professional del treball social. Els valors ètics en l'exercici de la professió.</p> <p>Compromís moral del treball social amb la societat i els usuaris. Assistència i control.</p> <p>Secret professional i confidencialitat</p> <p>Codis de ètica professional.</p> <p>Supervisió i qualitat en Treball social</p> <p>Conflictes ètics en la pràctica professional. Estudi de casos.</p>	<p>Conèixer el compromís de les professions de la intervenció social, els seus fonaments i la seva concreció en l'exercici professional.</p> <p>Conèixer la deontologia professional dels/les treballadors/es socials.</p> <p>Conèixer i analitzar els codis ètics vigents en Treball social.</p> <p>Adquirir eines que ajudin a l'estudiant a enfrontar-se les situacions de necessitat i risc des d'una actitud crítica i ètica.</p> <p>Aprendre a analitzar, reflexionar i posicionar-se amb els individus/usuaris davant situacions o dilemes que impliquin una presa de decisions.</p> <p>Aplicar els principis ètics a casos pràctics individuals, familiars, gupals, comunitaris i institucionals.</p>	<p>Lliçó magistral</p> <p>Lectura de textos i altres materials.</p> <p>Discussió a l'aula</p> <p>Seminari</p> <p>Estudi de casos</p>	<p>Activitat presencial GG</p> <p>Activitat no presencial IND</p> <p>Activitat presencial GM</p> <p>Activitat no presencial GP.</p>	<p>Setmana 15: Lliurament del material elaborat sobre els continguts de l'assignatura. Mapa conceptual(25%) 24 maig de 2017</p> <p>Setmana 15: Examen escrit (25%) 25 maig 2017</p>

Sistema d'avaluació

- Material elaborat de manera individual per l'alumnat sobre els continguts de l'assignatura (I) (material proporcionat per la professora) (15%). Data lliurament: 16 març 2017.
- Material elaborat per l'alumnat sobre un tema a triar entre el contingut de l'assignatura (II) (15%). Data lliurament: 19 abril 2017
- Material elaborat de manera individual per l'alumnat sobre els continguts de l'assignatura (Mapa conceptual) (25%). Data lliurament: 24 maig 2017.
- Examen escrit sobre la totalitat del contingut de l'assignatura. (25%) Data examen: 25 de maig 2017
- Assistència, preparació de les tasques, intervenció en els debats i participació a la classe. (20%)

La nota final serà la mitja de la puntuació obtinguda en totes les activitats.

Cal realitzar totes les activitats i lliurar-les en el termini indicat per superar l'assignatura.

Les dates de presentació de treballs i exàmens podran patir variacions per circumstàncies imprevistes.

Avaluació alternativa

Realització d'una prova escrita 75%

Realització d'una prova oral 25%

Ambdues versaran sobre els continguts de l'assignatura.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia

BANKS, S., 1997. *Ètica y valores en el Trabajo social*. Barcelona: Paidós ISBN 8449303958.

BERMEJO, F.J., 1996. *Ètica y Trabajo social*. Madrid: Upco ISBN 8487840957.

BONETE, E., 1990. *Éticas Contemporáneas*. Madrid: Tecnos ISBN 8430919422.

CANIMAS, J. PEREDA F.X., 2010 *Practica l'ètica dels serveis socials*. Campus Arnau d'Escala.

Dossier didàctic disponible a: <http://www.campusarnau.org/2009/ca/publicacions/13-practica-letica-dels-serveis-socials.html>

CANIMAS, J. 2006 *Les persones grans i el dret a decidir* Campus Arnau d'Escala.

Disponible a <http://www.campusarnau.org/2009/ca/publicacions/9-les-persones-grans-i-el-dret-a-decidir-las-pe.html>

COMINS, I., 2009 *Filosofía del cuidar. Una propuesta coeducativa para la paz*. Barcelona: Icaria

DE ROBERTIS, C., 2003. *Fundamentos del Trabajo social: Ética y Metodología*. Valencia: Nau Llibres.

DIXIT (2011) *Ètica aplicada als serveis socials I* Recull de publicacions, articles, institucions i recursos web sobre ètica aplicada a la intervenció social, sociosanitària i psicoeducativa. Aquests materials, entre d'altres, reflexionen sobre els dilemes ètics de la pràctica professional del treball social o la dicotomia autonomia personal versus paternalisme professional. Disponible a http://dixit.gencat.cat/ca/detalls/Article/2011_Etica_aplicada_serveis_socials

DIXIT (2014) *Ètica aplicada als serveis socials II*. Aquest dossier amplia i actualitza el dossier sobre [Ètica aplicada als serveis socials](#) publicat per DIXIT a finals del 2011. Recull els documents elaborats pel Comitè d'Ètica

dels Serveis Socials de Catalunya, monografies i articles de revista publicats a partir del 2012 i incorporats al fons documental DIXIT, així com les conferències DIXIT TV a l'entorn de l'ètica aplicada a la intervenció social, socio sanitària i psicoeducativa.

Disponible a: http://dixit.gencat.cat/ca/detalls/Article/20141201_etica_aplicada_serveis_socials

GARCÍA ALVAREZ, B., 2007. "Los profesionales del Trabajo social y la ética profesional ante los nuevos retos y necesidades sociales." a *Humanismo y Trabajo social*, vol. 6. Universidad de León.

INNERARITY, D. (2001) *Ética de la hospitalidad* Barcelona: Península,

KISNERMAN, N., 1998. *Pensar el trabajo social: una introducción desde el construccionismo*. 2a ed. Buenos Aires: Lumen-humanitas

MÈLICH, J.C., 2010 *Ética de la compasión* Barcelona. Herder.

MOLLEDA, E., 2008 "¿Que hacer para hacer bien? Ética y trabajo social" a *Servicios sociales y política social* nº 83 Madrid: Consejo General de Trabajo social

MOLLEDA, E. ¿Porqué decimos que no podemos hacer intervención social? a *Cuadernos de Trabajo social* nº 20. Madrid: Universidad Complutense.

ROMÁN, B. (2016) *Ética de los servicios sociales* Herder Editorial

RONDÓN, L.M., TABOADA M.L. 2013 *Voces para la ética del trabajo social en tiempos trémulos*. Madrid: Paraninfo

SALCEDO, D., 1999. *Los valores en la práctica del trabajo social*. Madrid: Narcea

SALCEDO, D., 1998. *Autonomía y bienestar: la ética del Trabajo social*. Granada: Comares

SÁNCHEZ VIDAL, A., 1999. *Ética de la Intervención social*. Barcelona: Paidós

SCHÖN, D.A., 1998. *El profesional reflexivo: cómo piensan los profesionales cuando actúan*. Barcelona: Paidós.

ÚRIZ M.J., 1996. *Ética social contemporánea*. Pamplona: Eunate

VILAR, J. (2013) *Cuestiones éticas en la educación social. Del compromiso político a la responsabilidad en la práctica profesional*. Barcelona: UOC

ZAMANILLO, T.(dir.) 2011 *Ética, teoría y técnica. La responsabilidad política del trabajo social* Madrid: Talasa

Recursos en línia:

DIXIT. Ètica aplicada als serveis socials. Dossier temàtic.

http://dixit.gencat.cat/es/04recursos/09etica_aplicada_als_serveis_socials/index.html

Observatori d'ètica aplicada a l'acció social, psicoeducativa i socio sanitària

<http://etica.campusarnau.org/2009/es/presentacion.html>

Institut Borja de bioètica

<http://www.ibbioetica.org/es/#&panel1-1>